

Datum

2024-08-01

Adress

Diarienummer

SBN-2024-513

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

Remiss från Trafikverket - Sektorsbeskrivning och kriterier för riksintresse kommunikationer, STK-2024-1000

Stadsbyggnadsnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Trafikverket är ansvarig myndighet för utpekande av riksintressen för transporter inom områdena väg, järnväg, sjöfart och luftfart. I remisshandlingarna föreslår Trafikverket ett antal förändringar av de kriterier som används som stöd vid beslut om anläggningar inom kommunikationssektorn ska klassificeras som riksintresse eller ej. Trafikverkets ambition är välkommen men statusen på de riksintressepreciseringar som framtagits utifrån de tidigare kriterierna blir oklar, exempelvis den för Malmö hamn. Möjligheten att peka ut riksintressen som avser anläggningar som saknar beslut om slutlig lokalisering måste användas med försiktighet. De riskerar att begränsa utvecklingsmöjligheterna av intilliggande mark och borde därför åtföljas av ett krav på att det snarast påbörjas ett utredningsarbete för att klargöra riksintressets slutliga anspråk.

Yttrande

Stadsbyggnadsnämnden förstår Trafikverkets behov av att uppdatera kriterierna för riksintresseanspråken och välkomnar det genomförda arbetet. De nya kriterierna är både mer lättöverskådliga och mer kompletta. Stadsbyggnadsnämnden instämmer bland annat i behovet av ett förtydligande av att riksintressena måste vara av ett nationellt intresse, inte huvudsakligen av ett regionalt intresse.

Vid bedömningen av vilka hamnar som ska utgöra riksintresseanspråk är det idag endast godsmängden och passagerarantalet som Trafikverket använder som beslutsunderlag. Enligt förslaget ska detta ändras så att analysen i stället bedömer vilka hamnar som är värdefulla ur ett nationellt och internationellt systemperspektiv. Stadsbyggnadsnämnden stödjer ett sådant systemperspektiv men menar att det även fortsatt borde vara hanterad godsmängd och passagerarantal som väger tyngst i sammanhanget. Det bör uppmärksammas att de nya kriterierna för hamnar medför att det uppstår oklarheter kring redan genomförda riksintressepreciseringar.

Resonemanget i preciseringen för Malmö hamn bygger på godsmängder och passagerarantal inom Malmö hamns olika delområden. Stadsbyggnadsnämnden saknar därmed ett förtydligande av de föreslagna kriteriernas konsekvenser för Malmö hamns riksintresseprecisering. Stadsbyggnadskontoret menar att Trafikverket behöver upprätta en nära dialog med Malmö stad avseende kriteriernas påverkan på riksintresset Malmö hamn.

Det bör noteras att det så sent som 2024 upprättades en ny riksintresseprecisering för riksintresset Malmö Airport. Det är oklart om även denna precisering påverkas av de nya kriterierna.

Stadsbyggnadsnämnden välkomnar möjligheten att riksintresseförklara kommunikationsanläggningar även om de ligger i ett tidigt planeringsskede och där beslut om slutlig lokalisering saknas. Det är också bra att sådana riksintresseanspråk inte behöver omfatta hela anläggningen utan kan begränsas till vissa kritiska passager med särskilt begränsande förutsättningar. Stadsbyggnadsnämnden vill dock framhålla värdet av att använda denna möjlighet med försiktighet. I tätbebyggda områden och i områden där marktillgången av andra skäl är starkt begränsad vore det högst olämpligt med oprecisa riksintresseanspråk som under lång tid förhindrar exempelvis fortsatt stadsutveckling. Stadsbyggnadsnämnden menar att denna typ av riksintresseanspråk därför borde åtföljas av ett krav på att det snarast påbörjas ett utredningsarbete för att klargöra riksintressets slutliga anspråk.

Slutligen konstateras att som för många andra beslutsstöd, som inbegriper bedömningar huruvida uppställda kriterier uppfylls eller inte, är svårt att förutse hur förslaget påverkar riksintresseanspråken. Förslaget till nya kriterier skulle därför vinna på en genomförd bedömning av kriteriernas förväntade konsekvenser. Trafikverket har för avsikt att göra en större översyn av riksintresseanspråken under 2025 och först då kommer effekten av kriterierna och hur de ska tolkas att förstås fullt ut. Då bör det också bifogas en sammanställning över vilka riksintressepreciseringar som fortsatt ska betraktas som giltiga.

ordförande

[Förnamn Efternamn]

sekreterare

[Förnamn Efternamn]

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]